

پاسخنامه تشریحی ادبیات فارسی - تجربی ۹۹ دکتر وسکری - ساری

سوال ۱ گزینه ۴

معنای واژه های صورت سوال :

شبه: نظیر ، مانند

بعینه: عینا، مانند

بسنده: سزاوار، شایسته، کافی، کامل

ویله : صدا، آواز، ناله

فراز آمدن: رسیدن، نزدیک آمدن

گبر: نوعی جامه جنگی، خفتان

در گزینه «۴» تمام معانی آمده صحیح است.

سوال ۲ گزینه ۳ معنای شش واژه درست آمده است.

مواردی که نادرست آمده است :

۱- استحقاق: سزاواری، شایستگی ۲- نَوَند: اسب، اسب تندرو ۳- برافراختن: برافراشتن، بلند کردن ۴-

برائر: به دنبال؛ اثر: ردپا

سوال ۳ گزینه ۴

جسیم : خوش اندام

سوال ۴ گزینه ۳

۱- غیاث ← قیاس ۲- غربت ← قربت ۳- زوالجلال ← ذوالجلال

سوال ۵ گزینه ۱

رقبت ← رغبت

سوال ۶ گزینه ۱

۱- برافروخته گی ← بر افروختگی ۲- عنابت ← انابت و توبه ۳- انبان دباقی شده ← انبان دباغی شده
۴- بارع و حصار ← باره و حصار ۵- بزم و ظیافت ← بزم و ضیافت ۶- برخواستن ← برخاستن

سوال ۷ گزینه ۲

عشق بازی، کار بیکاران بود عاقلش با کار بیکاران چه کار؟ (نعمت الله ولی) ادبیات یازدهم ص ۵۵
جهد بر توست و بر خدا توفیق زان که توفیق و جهد است رفیق (سنایی)

سوال ۸ گزینه ۱

تشبیه : خورشید مثل مومیایی است . اسلوب : مصراع دوم تمثیلی برای مصراع اول است .
جناس : تنگ ، چنگ / تشبیه : سیب زنخدان

سوال ۹ گزینه ۳

ایهام : نگران در هر دو معنی « آشفته » و « بیننده » پذیرفتنی است .
ایهام تناسب : « باز » در این بیت به معنی « دوباره است » اما در معنی غیر اصلی با « کبوتر » تناسب دارد .
تشبیه : مرغ دل
استعاره : ای کبوتر

سوال ۱۰ گزینه ۴

تشبیه : شکر خند (خنده های که مثل شکر شیرین است - تشبیه درون واژه ای)
حس آمیزی : شکر خنده (خنده شیرین)
پارادوکس : روز تیره
استعاره : خنده صبح

سوال ۱۱ گزینه ۱

در بیت نخست «ایهام» دیده نمی شود .
سواد ایهام تناسب دارد : معنی اصلی (کپی و رونوشت) معنی غیر اصلی « سیاهی » که با « رلف » تناسب دارد /
پهلوی زدن کنایه از برابری کردن
ایهام « عزیز» در هر دو معنی « گرمی » و « به معنای عالی مقام و معادل وزیر » با بیت مطابقت دارد /
استعاره (یوسف)
مجاز (قدح ← شراب) / تشبیه (تخم طمع)

سوال ۱۲ گزینه ۳

آن کسی پی مهر تو را (مفعول) گیرد که پی خود را (مفعول) نگیرد
تو را (مفعول) دوست دارد آن که او را (مفعول) دوست داری.

سوال ۱۳ گزینه ۲

چهار مورد : ۱- آینه دار روی او ۲- تاج خورسید بلند ۳- خاک نعل مرکب ۴- نعل مرکب او
۳ مورد : ۱- قوت جان حافظ ۲- خنده زیر لب ۳- زیر لب او
۳ مورد : ۱- صورت ابروی دلگشا ۲- ابروی دلگشای تو ۳- گشاد کار من
۳ مورد : ۱- شرح شکن زلف ۲- شکن زلف خم اند خم (مجعد) ۳- زلف خم اندر خم (مجعد) جانان

سوال ۱۴ گزینه ۴

واژه دبیر در گذشته به معنی نویسند بوده است و امروزه مترادف « معلم و استاد» است .

سوال ۱۵ گزینه ۲

کسی را (مفعول) یار (مسند) نگیرم ، آری (قید) به جز تو (متمم) یاری را نگیرم .

سوال ۱۶ گزینه ۲

واژه «گل» در تمام جملاتی که به کار رفته است نقش «نهادی» دارد .

سوال ۱۷ گزینه ۴

مفهوم مشترک ابیات مرتبط برتری عشق شاعر نسبت دیگر پدیده ها است (نوعی مفاخره) . اما مفهوم بیت گزینه « ۴ » دستگیری تیره روزان و گرفتاران است .

سوال ۱۸ گزینه ۳

مفهوم صورت سوال و بیت گزینه « ۳ » به قناعت و بلند نظری اشاره دارد .

سوال ۱۹ گزینه ۲

بیت گزینه «۲» به « نصیحت ناپذیری عاشق» اشاره دارد .

سوال ۲۰ گزینه ۱

مفهوم صورت سوال در بیت گزینه «۱» دیده می شود چرا که این بیت نیز همانند عبارت صورت سوال به خودحسابی و آماده شدن برای روز قیامت اشاره دارد .

سوال ۲۱ گزینه ۴

مفهوم آیه شریفه « انا لله و انا الیه راجعون» یا همان بازگشت به مبدا و معاد بین صورت سوال و بیت گزینه «۴» مشهود است . .

سوال ۲۲ گزینه ۲

مفهوم صورت سوال و ابیات مرتبط این است که عاشق در راه معشوق و معبود خویش به هر چیز و همه چیز پشت پا می زند .

بیت گزینهٔ «۲» به این نکته اشاره دارد که اگر هجران بال و پر مرا نمی سوخت من به وصال تو می رسیدم (شکایت از هجران)

سوال ۲۳ گزینهٔ ۳

مفهوم مشترک بیت صورت سوال و گزینهٔ «۳» همان عبارت مشهور خانه از پای بست ویران است می باشد. کار از اصل و اساس ایراد دارد هم چنان که چوپان بیداد گر است و آب این چشمه از اصل و اساس گل آلود است.

سوال ۲۴ گزینهٔ ۱

عمر کوتاه و زودگذر داشتن مفهوم مشترک بیت صورت سوال و گزینهٔ «۱» است.

سوال ۲۵ گزینهٔ ۱

عبارت کنایی مصراع اول بیت صورت سوال «میدان بر کسی تنگ کردن» است که در واقع معادل «سخت شدن اوضاع و احوال و در تنگنا قرار گرفتن» است. این مفهوم از بیت اول قابل برداشت است. (قابل نقد)